بسم الله الرحمن الرحيم

د سپوږمی شپه

د الـــی

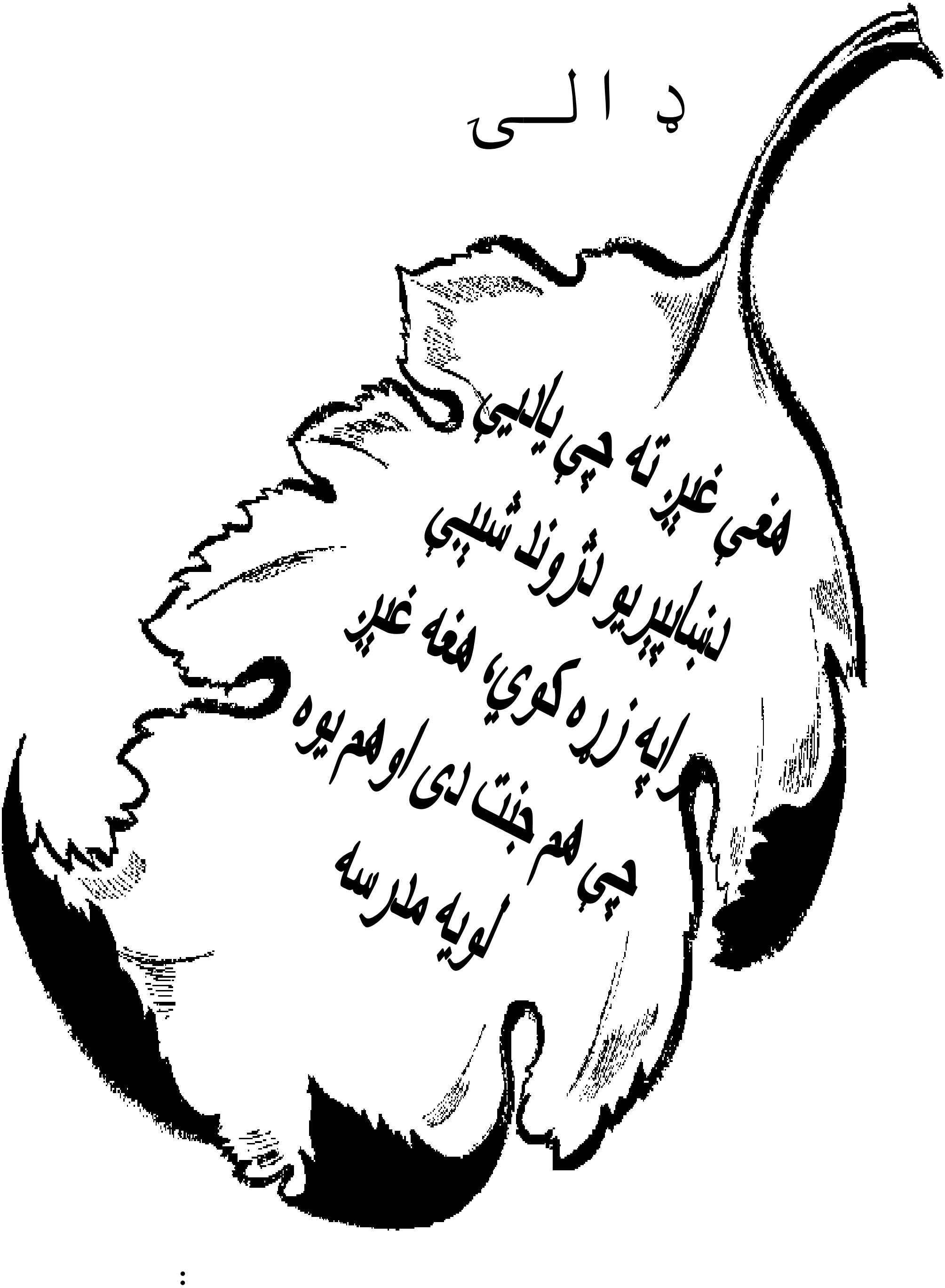

:

حيات الله كهيځ www.samsoor.com د سپوږمۍ شپه

د خپرندويې ټولنې يادښت

مومند خپرندويه ټولنه وياړي، چې د ادبي کتابونو د چاپ په لړ کې دا ځل د کهيځ د شعرونو ټولګه ((د سپوږمۍ شپه)) تر تاسو درسوي، هيله ده چې تنده مو ماته کړي.

مومند خپرندويه ټولنې هوډ کړی چې خپلې ټولنې ته پوهنيز، ښوونيز، تاريخي او ادبي کتابونه وړاندې کړي.

مومند خپرندويه ټولنه

د ګهيځ د هنر پلوشې

دا مهال د ننګرهار ادبي انځور يوه داسې سترګبرېښنه ښکلا وړاندې کوي چې هم سترګې خوږوي او هم زړونه، په دغه زړه خوږوونکې ښکلا کې زموږ د ځوان او خوږژبي ځېرمن شاعر ګهيځ ونډه هم د يادونې وړ ده.

ګهيځ په خپل همځولي بهير کې تر خپلو ډېرو همکچو او هماندو (همفکرو) بهيروالو که وړاندې نه دی، نو د شاتني او وروستني پرېکړه خو پرې هېڅوک هم نه شي کولای، ما چې د ګهيځ له لرې خو خوږې شاعرۍ کوم خوارېه ټکلي، هغه داسې شمېرم:

غزليزه خوږلني:

دردہ ! په بل زړه کې به داسې ځای ځوک کله درکړي
زما د خوږ زړه له پرهاره چې تا کــډه وکــړه

د کولتوري ارزښتونو د خوندېينې ارمان:

په جنګ کې خو چړې، تورې، ټوپکې سرې وژني
له جنګه په شاتېښته کې پېغور دی خلک وژني

پـه خپله جنګځپلې ټولنه کـې د سولې او سـوکالۍ خوبونو ته د تعبير لټون:

دا تور ټوپک که مات او له بد رنګ ښکاري که خلاص شو
نو ترېږي، ترېږي زړکې به چينې ته خپله راشي
د ساده ګۍ او خوږلنۍ يو خوندور اغږون:
هسې نه ګهيځه شپه درباندې راشي
د يارانو محفلونه دې خوارېږه دي
د کبر پر زوال اخې کول:
مونږه خواران خويې له ژونده خلاص کړو
ښه شوه چې دا هم له بلۍ ولوېده
د وتلي شاعر رحمت شاه سايل په خبر په ټپه يزه
تومنه د خپل هنر پيۍ تومنه کول:
په دمه دمه ښبنم اوبه چې ورانه چرته نه شي
ليکلې مې په زړه باندې جانانه ستا نامه ده
يالکه:
فکر وړي يم چې کوم يو پکې خوښ کړم
مرګ بېلتون راته راغلي نن جوړه دي
ستر حمزه بابا پښتني دودونو او اولسي آرونو ته په
خپلې شاعرۍ کې جوته ونډه ورکړې، وايي:
اخر به تيرېږه کړې زما او د رقيب ماته

ته ورسره چې کله کله جنګوې سترګې

خو ګهيځ بيا د همدې ماتې شوې تيرې (سرغړاوې)
جوت او مثبت انځور د اسې کاږي:

پښتانه تيږه کېږدي جوړه وکړي
ما سره هېڅ نه کوي لار بانه

ما د ګران ګهيځ د شعر له غره (د خپلې لالهاندئ په پلمه کولو) ايله همدا لالونه را وايستلای او وتوږلای شو ، تاسې ښاغليو ته د نورو غميو د را ايستنې، توږنې او ځلونې بلنه درکوم.

د ګهيځ د هنر د غوړېدا په هيله
محمد اصف صميم
جلال کوټ
۱۵/۵/۱۳۸۲

د بنګړو باريې په
بانه بانه ماتېږي...

لکه د سپين غره له تږو نه په منډو منډو راروان ځړوبی چې د لمنو ګلان ښکلوي، لکه د وېروونکې سارا د شپېلۍ اواز چې زړونه درزوي او ماران نڅوي، لکه د ختن د مشکو کاروان چې د وربښمو د تنګي پر لاره يې ورمې غولۍ غولۍ کېږي او د عطرو ډکه خپه يې د ((الفت)) تر ګلکڅه هم را اوړي او لکه د تور غر له هسکو څوکو د بهسودو پر سيند را الوتې بلبله، چې هره سندريزه زمزمه يې همدا سې په ازانګو وي، چې ((روح د ملنګ جان دی تا ته په زارو))

پام کوئ، خبردار ! د بنګړو بار دی په بانه بانه ماتېږي، د زړه د وينو رنګ دی او که له اورني احساس نه رغېدلي ګلونه.

دا د ګهيځ شعر دی او دومره ښکلي رنګونه لري، لکه د بوډۍ ټال، دا يوه ډېره نرمه، لطيفه او باريکه شاعري ده او چې همدومره ورته ځان نری نه کړې، نو نه دي پرېږدي، ځکه خو حميد بابا وايي:

نشته کار د هر نا اهل بوالهوس

چې قدم ږدي د دې ناوې پر جوس

زره که د عرفان له هنداري وکتل شي، نو له ځمکو او اسمانونو نه هم ډېر پراخه دی، د ګهيځ شاعر زړه دننه دننه اتش فشانونه هم کړي، لمبې يې نه ښکاري، خو تاو يې د ده د زړه په بڅرو (شعر) کې په غرغنډو دی.

د زړو جوړ خدايان به ډېر پيدا شي
خو زما ختـه خپل خالق پېژني

د ګهيځ شاعري دومره سپېڅلې ده، چې پکې د تصنع او تکلف هېڅ ډول څرک نه تر سترګو کېږي، بس دا هغه ډيوه ده چې په خپلو وينو بله شوې ده.

زموږ دا اوسنی روان شعري بهير چې پکې د شعر ټول ارزښتونه تر پښو لاندې شوي او د رسنيو د يوه خبر سره يې هېڅ توپير نه ليدل کېږي، بربنډې خبرې دي او د هنر رنګ و ترنګ نه لري، نو چې خبره د تبليغ او شعار هم نه ده، زموږ شاعر د کوم يرغلګلر ځواک پر ضد د کومو تودو مورچلونو جرس نه دی، نو بيا د کوم جواز له مخې هنر نفې کوي، ختيځ خو څه لوېديځ نه دی چې شاعر او هنرمند پکې په تبعيد کې اوسي، ځکه اقتصادي ټولنې خو انسان ته له مشين پرته پر بل کوم امتياز له سره قايلې نه دي.

زموږ دغه مقلدو شاعرانو ته به د پښتونخوا د یوه فاضل سید طاهر بخاري په حواله ووایم، چې دغې د ځمکې د مخ جنت ((لوېدیځ)) ته چې ترڅو د ختیځ د عارفو شاعرانو اثار نه و ورسېدلي، بلکل یې شاعري نه لرله او که منظومې وې هغه د یونان او روم د دیوتاګانو کیسې او اساطیر و، که شک لرئ، نو د شاعرانو او فیلسوفانو افکار یې وګورئ، چې د سنایي (رح)، عطار (رح) ، مولانا رومي (رح) او نورو اغېزې یې سره ګډې کړي او دا ځکه علامه اقبال (رح) مجزوب پیرنګی (نیچه) یادوي چې لږ خطا شو او که اوس وی نو ما به ورته ((مقام کبریایي)) ښودلی وی.

یوه له وخته تېره شوې خبره به هم وکړم، چې کور، ډوډی، کالي...د ابن ماجه شریف حدیث دی، اقبال له همدې کبله مارکس ښیي چې: ((قلب او مومن دماغش کافر است))

د لویدیځ رنسانس د اسلامي علومو مرهون منت دی او بیا افغان ولس چې د کولتور بوده او تنه یې له دغه روح نه جوړه ده، څنګه کېدای شي، چې خپل تاریخي مقدسات شاته پرېږدي، اروانښاد استاذ علامه رشاد (رح) په ویل چې شعر د پردي تاړاک پر وخت حماسي و

ببرته به د هنر کمال ومومي، په دې مانا چې علامه استاذ حماسيت هم يوه اړتيا ګڼله.
له ښه بخته پياوړی وېناوال ګهيځ داسې شاعري کوي، چې د چا د پښتو څرک پکې نه لګي، تخليق همدې ته وايي چې يوه ساده تجربه زړه راښکونکې کړي:

چې پره کې راغلې اوس به انکار نه کړې
سپينه خوله به په چلم راسره ږدې

کټ مټ پښتني چاپېريال انځوروي، هرڅه يې زموږ خپل دي، رنګ، خوند، سندريز تال او که د ((انکار)) د ويي ربړه وي، نو د عربي او دري لغاتو خو د زرګونو کلونو له انډيوالئ وروسته اوس د تابعيت حق موندلی دی.
لکه چې ړومبی مې وويل د شعر نړۍ ښېله او د ادا طرز يې هم يو ډول نوښت دی، ګهيځ له هرڅه زيات د غزل شاعر دی او غزل زيات رياضت غواړي، زه به په يوه بيت کې د شاعر کمال در وښيم چې څنګه يوه انقلابي خبره دومره نرموي چې ځواک يې پر خپل ځای، خو ظالم مخاطب به پرې هېڅ را و نه پارېږي:

چې په زړونو کې په زور اوسېده غواړي

که اورنګ که سکندر شي ماتې وخوري
منئ که نه، د ګهيځ په دې شعر کې د پښتو له دې متل نه چې ((په زور کلي نه کېږي)) هم ډېر زور دی، ځکه دا کلی د ختو او د ګهيځ هغه د زړونو دی.
فن يا هنر د حسن مجسم کولو ته وايي، په دې مانا چې مجسمه ښکلا هنر دی، دغه ښکلا مصور يا انځورګر په رنګونو، سندرغاړی يې په ساز و اواز او شاعر يې په الفاظو تخليق کوي، راځئ وګورو چې ګهيځ د شعر ټکيو ته څومره ښکلا ورکولای شي او دغه رنګ اميزي څومره طبعي ښکاري:
سره لوپټه، سره اننګي او تکې سرې شونډې
بس ګرځوه يې ! دا لمبې درسره ښې ښکاري
سپرليه ! شين څادر په منډه منډه مه ټولوه
زمونږه غرونه او درې درسره ښې ښکاري
د ګهيځ د شعر په هنداره کې د ننګونو چاپېريال او دده د عواطفو اباسين په انعکاس او څپو دی، که څه هم ما به يوازې په ستاينه بسنه کړې وي او د شعر نيمګړتيا مې يې په نښه نه کړای شوه، دا دوه لامله لري، يو دا چې ګهيځ د ځوان کول د روان شعري بهير د سر تاج دی او بله دا چې معايب پرېښودل او محاسن را ايستل د شعر په مذهب ګناه کبيره نه ده.

په تلو تلو کې ښاغلي ګهيځ ته د ده په خپله خوله د يوې
بلې نړۍ وړانديز چې دلته په ډېر تريخ هم وي، ورياد وم:
ګهيځه ! پام د ميخانې دروازه ببرته نه کړې
دا ځونډي دارې شنې تسبې درسره ښې ښکاري
په ولولو
ناګار
پوهنتون مېنه
۱۰/۵/۱۳۸۲

ګهيځ !

کليوال انځورګر او پښتون شاعر:

له تاسې څخه ډېر ښايي لا له وختـه د ګهيځ سره بلد وي او يا مو هم اوس اوس ورسره بلد تيا شوې وي، خو زما دا څو کاله کېږي چې له ګهيځ سره ملګرتيا ده، د هغه له خواصو، خويونو او عادتونو سره ښه سم اشنا شوی يم.

ګهيځ تـه څښـتن تعلی لوړ، نېـک او ښـه اخلاق، د ښـه شعر ليکلو ځواکمنتيا او له مينې خلوص نـه ډک زړه دا تول ور په برخه کړي او بله ښه ځانګړنـه يـې دا ده چې چا پوښتلی نه وي تر هغې د چا په کار کې کار نه لري.

ګهيځ سره له ذکاوته بيا هم خپلې خبرې د نورو خلکو پـر وړاندې خامې ګڼې او خپلـه عـاجزي او تواضع ښکاره کوي، دی وايي:

يو نيمه پکې شي د کاڼې کرښه
که نه دومره مې خبرې پخې نه دي

ګهيځ کـه څو خپلې خبرې خـامې، ځان تـر نـورو کم او بېوسه ګڼي، مګر بيا يې هم قلم د خپل ولس د نـاخوالو ،

کړاوونو، دردونو او ویرجنو پېښو د انځورولو څخه لرې پاتې شوی نه دی:

لږ وروسته له یو څو شېبو بمباره خړې خاورې
لوګیو سره پورته شوې له ښاره خړې خاورې
پر تا درورېدلي چې یې باد درنه یو نه سي
زمونږه د دې رنګ کلي چیناره خړې خاورې
سیلۍ ! هره شېبه مې یادوي څوک ورته ګوري
ځولۍ، ځولۍ مې مه وړه له مزاره خړې خاورې

یاداچې:

زه چې ماشوم وم هدیره مې په جنډو پېژندله
د ګودر غاړه مې په شنو سرو لوپټو پېژندله
چاودلې شونډې او زړې خیرې جامې په غاړه
هره افغانه مې په دغه علامو پېژندله

همدا ډول ګهیځ بیا په خپله شاعرۍ کې هغو کسانو ته چې د خپلو ګناهونو، خطاوو او ریاکاریو څخه لاسونه نه اخلي او لا هم د دې ولس وینې پلوري او د دوی په شتمنیو د خدای کور ته د ورتګ اراده کوي داسې پېغام رسوي:

په تش ورتلو په دې نوم وشي خو ثواب دې نه شي

که داسې وي نو بیا خو لات هم په کعبه کې زوړ شو

رښتیا هم چې پښتون پښتون وي یو یې قول او یوه یې ژبه وي چې که د دار تر رسۍ هم ورسي، نو خپل اقرار او لوظ نه ماتوي، کهیځ هم د پښتو او پښتونولۍ دغه ستر دود ته کوم چې د دوو لوریو تر منځ له روغې جوړې پس هم خپله پښتو ضد ودروي، اشاره کوي او وایي:

پښتانه تیره کېږدي جوړه وکړي

ماسره هېڅ نه کوي لاربانه

همدا رنګه بل ځای بیا د پښتنو په ویر ژړېږي او د خپل ځان په چار چاپېره د پښتو ژبې د خواخوږو نشتوالی مخسوسوي او په ډېر معصومانه انداز سره وایي:

په خپل ماحول او مالت کې مړه ده

هېڅوک خواخوږي د پښتو نشته دی

له دې سره سره چې کهیځ یو بااحساسه او د خپل ولس د ناخوالو او کړاوونو ژباړن شاعر دی، د خپل کلیوالي ژوند انځورګر هم دی چې تصویرونه یې په ذهن کې اخیستي او د هغې انځورګري یې په خپله شاعرۍ کې له یاده ویستې نه ده، لکه په لاندې بیتونو کې چې وایي:

تشه راغلې له چینې منګی دې مات که

اوس به څه کوې بانې منګې دې مات که
په دوه ګوتو دې نیولی و له کبره
په نازونو باندې تلې منګې دې مات که
تر پایه...
نه هغه مست مازیګر و، نه ښایسته رنې اوبه
چې به هر ځای بهېدې وله، وله رنې اوبه
نه چینار لاندې منګې و، نه مې شور د بنګړو واورېد
نه اوس هغه شین ګودر و، نه هغه رنې اوبه
ترپایه...
یا داچې:
ستړی شو ستړی یې نظر څوک په کنډو ولاړه
لارې څارې د مسافر څوک په کنډو ولاړه
پېژندل کېږي نه د مخ رڼا یې سترګې نیسي
لکه رڼه وړانګه د لمر څوک په کنډو ولاړه
دې پېغلتوب، دې لېونتوب واړه له کاره ویستې
څوک خوشې خوشې په ګودر څوک په کنډو ولاړه
په اخره کې به همدومره پرې زیاته کړم چې د ګران ورو
ګهیځ پېغامیزه شاعرې د پښتو ادب د لا غړېدا په لار

کې يو بل نوی ګام دی، خدای پاک دې يې نيک او
مبارک کړي
د ده د لا زياتو برياليتوبونو په هيله
انجينر سرحدي ځواک
روښان مېنه_ جلال کوټ
۱۳۸۲ د ليندۍ پنځمه

خدایه!

خدایه ! ته مې دا شیندلی زړه راټول کړې
دا په غرو رغو لوېدلی زړه راټول کړې

په منځ نیم دې وي خو ډېر دې لرې نه وي
د غنم په خیر چاودلی زړه راټول کړې
هسې نه خدایه ! همداسې پسې ورک شي
دا په ورکو لارو تللی زړه راټول کړې

چې دې بایللو ده ګهیځه ! اوس پردی شو
اوس به څه بېرته بایللی زړه راټول کړې

شعور

چې د ښایست او ګل خالق پېژني
هغه یو ځان او بل خالق پېژني

د زړو جوړ خدایان به ډېر پیدا شي
خو زما خته خپل خالق پېژني

ګهیځه اوس چې هم په زړونو کې ده
څوک د هغې غزل خالق پېژني؟

لمره !

بس یو خوب دی چې نظر په ژوندانه شي
د دې خلکو ځنګ باور په ژوندانه شي

څوک چې لمره ! ستا د ستورو لاره نیسي
هغه واړه بختور په ژوندانه شي

غزل

بیا به ژوند ، ژوند وی چې د اوس هومره ناکام نه وی
هر یو سړی ازاد وی، یو سړی غلام نه وی
دا کمزوري خو په والله سړی له پښو پرېباسي
یا خو چې مونږه نه وی، یا داسې نظام نه وی
د ازادۍ په اخیستو به خلک نه پوهېده
که یې په منځ کې دا مغرور، مغروره قام نه وی
اوس به وی لاس په لاس روان د ژوند په لویه لاره
که دې په زړه بلې لمبې د انتقام نه وی
بیا په یو ځای دواړه له بره شو پیکه شو سره
یا چې سپوږمۍ نه وی او یا سکنې ماښام نه وی

د ننه زړه ته به کهیځه د چا څه فکر و؟
که چرته ببلګه یې سوری، سوری بادام نه وی

يو غږ
يو نوم

که ولاړ يمه نو کېنم
که روان يم را ايسار شم
خوارږه توري دي چې غبرګ شي
بس يو غږ دی چې يې واورم
دا سې غږ....
چې قدم اخلمه تيندک شي
وروسته، وروسته پسې ګورم
مخکې پل راځني ورک شي
په دې نوم کې څه لويي ده؟

چې دا غرونه ورته سپک شي
دا سې غرې...
چې تر مودو يې ازانګې وي
دا سې غرې...
چې به تر ډېره پسې ګورې
چې ماشوم په بې صبرۍ ووايي:
(مورې.. !)

غزل

اوس دې پل د میخانې په مخ کې نښته
خو اثر دې د توبې په مخ کې نښته

د حبش مخ کې به څل د رڼا وي خو
د روانې زمانې په مخ کې نښته
لاړویه ! اوس چې پل ږدې اباديٍ ده
څه، څه اوس دې ویرانې په مخ کې نښته
اوس راټول شوې د ورې مینې کیسه شوې
اوس دې ډېرې افسانې په مخ کې نښته
زولنو کې دې جوړ لرې ورځې کېږي؟
د ښپېرو دې خاپې په مخ کې نښته

انقلاب یې د چرګې مېن راټول کړل
اوس یې څوک د جنازې په مخ کې نشته

چې پښې ورپسې واخلي ورسره شي
د ګهیځ خو قافلې په مخ کې نشته

غزل

غرمې او ماښامونه په مزل کې خو راځي
دا ځای، ځای تیندکونه په مزل کې خو راځي

دا لار ده یا به اوړو یا به لوېږو ترېنه ښکته
دا غرونه کړنګونه په مزل کې خو راځي
راپاڅه لارویه! چې د پښتو تنهاکې وچوي
یو ورځ به منزلونه په مزل کې خو راځي
بیا څه وکړم که ستا نیولی پل یې رانه ورک کړ؟
بادونه بارانونه په مزل کې خو راځي

راځه! مړه ګهیځه په تا هر وخت مازیګر وي
د پښتو په سر خوبونه په مزل کې خو راځي

غزل

مازیګر دی، لمر روان دی په غرو اوړي
شپې ته ګوري پرېشان دی په غرو اوړي
دا چا پېره چې ترې خړ ګردونه ښکاري
دا لښکر د ایمل خان دی په غرو اوړي
یو لمر نه دی چې ترې اوړي پنا کېږي
د کرۍ ورځې ارمان دی په غرو اوړي
زمانې خو څه زنځیر مات کړی نه دی
لېونی د وخت انسان دی په غرو اوړي
د ګهیځ لکه چې ښه کمی راغلی
تورې وربځې دي باران دی په غرو اوړي

غزل

د یوه مزدور په لیدو

څه جنګونه څه به نور دښمني وخوري
پښتانه به اخر هم تربګني وخوري

نور به څه یې؟ نور دې څه وګنم یاره؟
لکه ګل چې بیابان یې ځواني وخوري
د زانګو په زنګېدو یې میندې سترې
چې رالوی شي تورې خاورې زلمي وخوري
دا د غرونو غرڅني غرونو ته پرېږدئ
زنځیرونه خو به دا لېوني وخوري
دا ځای یاد لره، په وږي نس به مړ شې
ای مزدوره! تا به دغه خاني وخوري
شپې په تولو سبا کېږي خو ګهیځه!
کله، کله مې د ژوند دوه مخي وخوري

سپین قبر

له کومو سترګو نه چې شرم او حیا تللې
هغو مخونو نه هم نور تللی ربنا تللې

هغه اوس لرې ده، هغه د ېوال نه پورې نه ده
هغه له دې ځایه د اوو غرونو تر شا تللې
هغې به ډېر ویل خو ما به پرې باور نه کاوه
کلی تالا والا دی کډه یې ربښتیا تللې
د دې سپین قبر او خاموشې جینۍ څه رشته ده؟
دا چې راغلې ده نو بېرته په ژړا تللې.

غزل

ځینې ورک شي چې څو شپې ورباندې واوري
ځینې وي که زمانې ورباندې واوري
پدې لاروکې د پلونو عمر کم وي
چې ترې ځي خاورې ایرې ورباندې واوري
زمونږ چم کې د ځوانیو پسې ورکه
ته یې واخلې چې روژې ورباندې واوري
مونږه څو څو دومره لاره درنه غواړو
چې زمونږه قافلې ورباندې واوري

که جانان لاره بدله کړه کهیځه !
ښه شوه پړه به د جرګې ورباندې واوري

ملنګ او لېونی

لېونی زمونږ د ښار دی که ملنګ زمونږ د ښار
دا دواړه دوه مخونه دي د جنګ زمونږ د ښار

دا دومره ژړ تړي بیا زمونږ د وینو سرخي څه شوه؟
چې زېړ لکه خزان ښکارېږي رنګ زمونږ د ښار
چا پېره تړې د غرونو په لمنو کې ودان دي
دا خړ کلیوال تل ولاړ په ننګ زمونږ د ښار

ګهیځه ! که سپین پوستي یې (د لمر د کورنۍ دي)
دا تور زلمي دانه دانه لونګ زمونږ د ښار

غزل

غوږ ته مې لاس که، توبه له جنګه
کوز مې ټوپک که، له خپله څنګه

یا به پکار شي، ګرد به ترې پوکړم
یا به شي خاورې، د ځان له زنګه
ته که مې داسې، په کاڼو ولې؟
بیا به درنه شم، تېر له قلنګه
خپل ویده زړه ته، کله ناکله
اخلم ملګرو، مستي له بنګه

تمامه شپه مې، سترګې ورنغلې
ستا د میراتو، بنګړو له شرنګه

ګهیځه ! ټولې، کوڅو کې ګرځې
ځوانه ملنګه، بوډۍ ملنګه

زماني

د سپينې تورې ځل دې کړې را يادې زماني
په ياد د چا اتل دې کړې را يادې زماني

روان يې لاروېه ! تا څادر په سر نيولی
په رنګ و بنګ مزل دې کړې را يادې زماني
های ! دا دې د ښايست پرې څه لنډی بازار جوړ کړی
خواره واره وربل دې کړې را يادې زماني

زاړه روايتونه يې پلو کې غوټه کړي
ګهيځه ! په غزل دې کړې را يادې زماني

غزل

تا ته پرې لر بر چې درکتی نه شم
څه به کرم نظر چې درکتی نه شم
ستا د جادوګرو پېریانو سترګو
څو مره دی اثر؟ چې درکتی نه شم
سپینه شې، سپوږمۍ شې چې درګورمه
مه شې لکه لمر چې درکتی نه شم
تا به ورته سره جوړه ساتلې وي
را مه شه اختر چې درکتی نه شم
د ننګه شې شمشاد غوندې، پامیر غوندې
نه لکه خیبر چې درکتی نه شم
څه یې کرم ګهیځه یاره ! څه یې کرم؟
هغه مازیګر چې درکتی نه شم

غزل

چې لمر پرېوځي راځي له رنګه تور دی خلک وژني
زمونږ نيمايې عمر سړي خور دی خلک وژني

آمږ شو خو له مرګه يې تر مرګه لاس وانه خيست
لا پاتې يې په کلي انځور دی خلک وژني
په جنګ کې خو چړې، تورې، ټوپکې سړی وژني
له جنګه په شا تېښته کې پېغور دی خلک وژني
بيا کوم مئن په نيمه شپه په غېږه کې نيولی
ته غوږ شه ! څه د سوي رباب شور دی خلک وژني

سپوږمۍ لا راختلې نه ده بېرته پـه لوېدو ده
د تورې تورې شپې څادر راخور دی خلک وژني

غزل

خیرې او شلېدلې تنهې سوې چې بې اوره دي
دا تنکي تنکي ماشومان خامخا بې موره دي
ثنګ به وایه ! وخاندو مونږ، څنګه به یې هېرې
کـــــــــــــــــــــــــــــــــړو؟
دلته خو دوه درې جنازې وتې له هر کوره دي
زمونږ سرې سرې کوڅې وېره راولي زړه ته
ستا سې دمالت کوڅې تل ډکې له شوره دي
لاړه پسې دښتې ته خو خدا پزده که یې ومومي
دوه واړه واړه لاسونه پاتې یې له وروره دي
غمه اوسه زړه کې مې، نورو زړو ته مه ورځه
نور خلک کمزوري دي کله ستا له زوره دي

درد سره عادت شوم ګرانه مه راځه نور مه راځه
اوس مې د زړګي داغونه وتي له ټکوره دي

غزل

که دي ښکلي که بدرنګ، ستا د مخ په آینه کې
اړوي په بله رنګ، ستا د مخ په آینه کې
چې یې ګورې یوه دنګه ښاپېرۍ ورته ولاړه
وي یې دوه سترګې په جنګ، ستا د مخ په آینه کې
غوړولي یې (پرهره !) هر نظر د سوال ځولۍ ده
دا در ګوري چې په څنګ، ستا د مخ په آینه کې
د تېرو زمانو یاد یې په ذهن کې ساتلی
توري نه دي کړي زنګ، ستا د مخ په آینه کې
باور وکړه هر ښکلی پکې دومره ښکلی ښکاري
لکه بنګ او یا لونګ، ستا د مخ په آینه کې

پورته غزل د قاري صاحب پرهر شعري ټولګې ته لیکل
شوي چې (ستا د مخ په آینه کې نومېږي)

سیلۍ

لږ وروسته له یو څو شېبو بمباره خړې خاورې
لوګیو سره پورته شوې له ښاره خړې خاورې

پر تا د روربېدلي چې يې باد درنه یونه سي
زمونږه د دې رنګ کلي چیناره خړې خاورې
له مانه پکې ستا هغه د لاس نښه لوېدلې
راځه را سره ولټوه یاره خړې خاورې
که غم کله را پرېښوه یوه ورکه خوشالي ده
څنډمه ورته مخکې له ستاره خړې خاورې

سیلۍ ! هره شېبه مې یادوي څوک ورته ګوري
ځولۍ، ځولۍ مې مه وړه له مزاره خړې خاورې

د یو مازیګر په یاد

نه هغه مست مازیګر و ، نه ښا پسته رڼې اوبه
چې به هر ځای بهېدې، وله وله رڼې اوبه

نه چینار لاندې منګي وو ، نه مې شور د بنګړو واورېد
نه اوس هغه شین ګودر و ، نه هغه رڼې اوبه
ستا ثواب تر هغو زیات دی چې یې د ېر سرونه غوڅ کړل
په سرو وینو کې پرتو زلمو ته وړه رڼې اوبه

تا څپو ته کتل یاره ! ما اوبو کې ستا پېکي ته
څه نرۍ نرۍ وږمه وه او چینه رڼې اوبه

ورکې لارې

یو ځل درځمه راته لاروښیه
ستا سو تر چمه راته لاروښیه

نور مې په ورکو لارو مه ګرځوه
بس یوه سمه راته لاروښیه
په تروږمیو کې سپوږمۍ ولاړ یم
دا ستا په تمه راته لاروښیه
ځان رسوم منزل ته ستړی
نه کوم دمه راته لاروښیه
د سر ویښته مې زیاتي مه سپینوه
د جانان غمه راته لاروښیه

غزل

ما ورته یاده کړه هغې راته ښه هم ونه کړه
یو شېبه غلې وه خو وروستو یې نه هم ونه کړه

زمونږ به خدای څه پورې اېستي و چې ورک یې نه کړو
دې بندګانو خو یې لږه ایله هم ونه کړه
دا څنګه وسو او دا څنګه په ایرو بدل شو؟
دې خو لوګی ونه کړ، دې خو لمبه هم ونه کړه
ددې مالت د هر یو کور د بوال راونړېده
خو او سېدونکو یې په هېڅ دعوه هم ونه کړه

ګهیځ یې ستا په مینه ستا په یارۍ وشړلو
تا یې له کلي نه د تلو تماشه هم ونه کړه

غزل

ستړی شو ستړی یې نظر، څوک په کنډو ولاړه
لا ري څاري د مسافر، څوک په کنډو ولاړه

پېژندل کېږي نه د مخ رڼا يې سترګې نيسي
لکه رڼه وړانګه د لمر، څوک په کنډو ولاړه
يار يې د توري شپې په غېږ بېګاه له کوره وتی
د اند ښنو پنډ يې په سر، څوک په کنډو ولاړه
دي پېغلتوب، دي لېونتوب واړه له کاره ويستي
څوک خوشې خوشې په ګودر، څوک په کنډو
ولاړه

ګهیځــــه ! دا د درزېــــدلو ، دېوالونــــو بلــــۍ
چې ورته ګورې پرې اکثر ، څوک په کنډو ولاړه

غزل

وخت همغه دی خو خلک هاغه نه دي
بهر ښه دي خو دننه خدا پېږده څه دي؟

د کڅې فصل دی خړې پرې را اوړي
دا قومونه ګوره مړه دي که ویده دي؟
((ورته وګوره ! په دې که دا رغېږي
ستا پرې څه ځي ستا خو یو نظر کاته دي))
په دې سوي سوي زړه کې ستا یادونه
په باران باندې د للمې غنم شنه دي
فکر وړی یم چې کوم یو پکې خوښ کړم
مرګ بېلتون راته راغلي نن جوړه دي

سـري منګــولې د لالپـــورې پـــه نکريـــزو
نـرۍ شـونډې د سـپين غـره پـه دنداسـه دي
خوښـه سـتا ده سـيلۍ ورېـ يـې کـه پرېـږدې يـې
څـو لار ورکـي را روان پـــه دغـــه پلـــه دي
((ما ويـل ژوند څه دى؟)) هغه دېوال ته مخ که
د مېـــــږي غونــــدې خاتـــه دي پرېواتـــه دي

هسـې نـه ګهيځـه ! شـپه دربانـدې راشـي
د يـــــارانو مجلســـــونه دې خـــــواره دي

غزل

لو ېږي به ضرور په کومه لار سپوږمۍ روانه یې؟
ګورمه دې زه چې د اسمان په جۍ روانه یې
ته خو به له کبره تل د ګوتو په سرونو تلې
وایه ! چې دا نن څنګه ځولۍ ځولۍ روانه یې؟
لږه پښه نیولې نه شوې ټول ګلان دې وزمولل
منډه باندې راغلې لکه شړک ږلۍ روانه یې
سمه لکه شپه او ورځ یوه بلې پسې راځې
وړاندې وروسته نه شولې پېړۍ پېړۍ روانه یې
داسې ورځ به هم راشي چې دا لارې به ببلې شي
ځانله ځانځانۍ که به ګونګۍ ګونګۍ روانه یې

تش د پښو ګرد دې د ګهیځ په شونډو ولوېده
ته تر بنه پنا شولې غونډۍ غونډۍ روانه یې

پل

اروابناد صاحب شاه صابر ته !

قافلې نه مو يو بل لا روی ستون شو
څه پيا وړی د غزل لا روی ستون شو

نور يې پرېښوده مزل لا روی ستون شو
رانږدې چې شو منزل لا روی ستون شو
د غزل پسې وړې وړې سلګۍ شوې
هر يو توري يې ژړل لا روی ستون شو
درته نه مې ويل سيلۍ ! چې پسې مه ځه
ترېنه ورک دې کړلو پل لا روی ستون شو

څـــه بـــاور دی پـــه دې لارو پـــه دې دښـــتو
لـه هـر چـا نـه پـه کـې خپـل لاروی سـتون شـو
پـــه شـــببه یـــې د کلونـــو لاره پـــرې کـــړه
لکـــه بـــاد مـــا ورکتـــل لاروی ســـتون شـــو

(قامتونـــه قیامتونـــه) یـــې را پرېښـــوه
پـه (خوبونـو)کـې پـه ځغـل لاروی سـتون شـو

(قامتونه قیامتونه او خوبونه د ارواښاد دوه شعري ټولګې دي)

د تندي کربښې

هره شپه په همدغې ارزو ویده شم
د فکرونو په تېرو اغزو ویده شم
نوې نوې اندېښنې مې زړه ته راشي
خو خدای یاد کړم په توبو توبو ویده شم

وایم که داسې څوک بزرګ په خوب کې راشي
چې د دې نه وي د بلې زمانې وي
چې مې کربښې د تندي وشي لوستلای
چې د راز سړی وي پوه په یارانې وي

چې لړ وګوري دې مات تندي کې څه دي
او روانې چې دي کومې حادثې دي
چې په کړښو هم همدا تيارې خورې دي
که نه بل خوا نه راغلې دا تيارې دي

نو !

که د وخت او د تندي خبر يوه وي
بيا به سمه د پښتو هغه ټپه وي
چې به چا ملالې پېغلې وي ويلې
پکې نغښتې به د چا د ژوند کيسه وي

دا به چا ګرېوان څيرلی په ښېرو وي
دا ټپه به يې ويلې په سلګو وي
نصيبه وسوځې ايره شې
تندیه مات شې په تاپې څه ليکلي دينه

د ژوند په لټه

پـه بلـه اوړي کـه پـه امـان يـې نـه کـړو
وطـن پـه څـه شـو چـې ځـان يـې نـه کـړو
د وخـت پـه منـدو خواشـيني نـه يـو
خپـه پـه دې چـې ارمـان يـې نـه کـړو
سـتړي شـو سـتړي، د ژونـد پـه لټـه
خـواري کـوو خـو ودان يـې نـه کـړو
دې ورکـو لارو پـه مـخ تبـا کـړو
خـو لا خواشـيني پښـېمان يـې نـه کـړو
پـه دښـتو راشـو، پـه دښـتو ورک شـو
راشـنه پـه وربـځـو بـاران يـې نـه کـړو
مـزل مـو داسـې پښـې ګنـډه کـړي
زمـانې اوړي روان يـې نـه کـړو
ګـهيځـه ! بيـا بـه يـوازې نـه ځـو
چـې قافلـه او کـاروان يـې نـه کـړو

باد

د ناګار صيب د يوه غزل پر پله

(عشق چې نوم د سر د ټيټېدو شو مونږ نه پاتې شو
حسن دې جانانه د کوڅو شو مونږ نه پاتې شو)

وږى چې د خاورو د ايرو شو مونږ نه پاتې شو
باد قاتل زمونږ د قدمو شو مونږ نه پاتې شو
جنګ نه و جهاد و چې هم دښتو او هم غرو وکړ
بيا چې نوم د شخړو او جګړو شو مونږ نه پاتې
شــــــــــــــــــــــــو
غږ به نه و يار به لکه ګل تر خوا راوتو کېد
اوس چې د لمنې رانيوو شو مونږ نه پاتې شو

دا پړونــی، دا ســالو درونــد و د شــملې هــومره
خور چې د ګودر په چینارو شو مونږ نه پاتې شو
مـــونږه لاروو مـــزل د لمـــر پـــه تنـــابو کـــړی
لمر چې په سلګو شو په لوېدو شو مونږ نه پاتې شو

دې خو بـه د تـورې شـپې سـینه کـې لارې وکـړلـې
نن ګهیځ کمزوری په تیارو شو مونږ نه پاتې شو

سپوږمۍ ته ولوېدې...

سپوږمۍ ته ولوېدې او شپه له نیمې ډېره پاتې
تیاره خوره شوه لار له سترګو ورکه
چا لاروي مسافر تېره تر سر لاندې کړله
ورته په مخ کې بلها لار پرته ده

***

سپوږمۍ ته ولوېدې او شپه له نیمې ډېره پاتې
لوګرو رېبلې کودې کېښودلې
او د غنمو پخه لیکه لا پر ځای ولاړه
سیلۍ شېبه په شېبه زور اخلي

***

سپوږمۍ ته ولوېدې او شپه له نیمې ډېره پاتې
مور مې جامو کې ستنه وتومبله
ملا آذان به مې ملګرې دروازه ټکوي
زما د غاړې جامې هم خیرنې

***

سپوږمۍ ته ولوېدې او شپه له نیمې ډېره پاتې
مانه دې ځان سره د ټول عمر ارام یووړ
ببرته دې سترګو کې زما د یار سلام یوووړ...

غزل

دومره دې هم نه دي خونکار بانه
تا عادت کړي دي په ښکار بانه
نن مې پرهر ته دي پکار بانه
یا راته ستنه که یا تار بانه
زما د زړه د زخمو شمار مه کوه (۱)
د دوارو سترګو دې که شمار بانه
پښتانه تیره کېږدي جوړه وکړي
ماسره هیڅ نه کوي لار بانه
ګهیځه! ته دې په ژړا مړ شې
خو چې لامده نه شي د یار بانه

۱_ د خاطر اپریدي د لاندې بیت تاثر
د زړه زخمونه مې بیا هله شماره
که د دې خپلې خندا شمار دې وکه

غزل

تشـــه راغلـــې لـــه چينـــې منګـــی دې مـــات کـــه
اوس بـــه څـــه کـــوې بـــانې منګـــی دې مـــات کـــه

پـــــه دوه ګوتـــــو دې نيـــــولی و لـــــه کبـــــره
پـــه نـــازونو بانـــدې تلـــې منګـــی دې مـــات کـــه
ډېـــرو پېغلـــو و پـــه غېـــږ کـــې ګرځـــولی
دا دکـــومې زمـــانې منګـــی دې مـــات کـــه

مـــات کـــودې يـــې د ګهـــيځ پـــه قبـــر کېـــږده
کـــه دا شـــين د جګـــې خولـــې منګـــی دې مـــات کـــه

غزل

دې نرۍ ته په راتلو باندې پښېمان يم
خو اوس څه وکړمه اوس پکې ودان يم
د منزل لاره مې دې لارو کې نه شته
که نه ناست نه يمه شپه او ورځ روان يم
ته باور وکړه په دې هم خبر نه يم
چې لاڅنګه وم ماشوم او څنګه ځوان يم
کله يمه کله ډېره موده نه يم
د خپل چم د مرور سپرلي په شان يم
ماشومان به مې ضرور په کانو ولي
چې روان دا سې رېښې رېښې ګرېوان يم
زما زړه لکه پربوته دا سې خور دی
هسې نه يم چې يو سر يمه يو ځان يم
ګهيځ څه لري؟ چې ګټه پکې وکړي
خو خپه يې په دا بې ګټې تاوان يم

مات سپاهي

څه په لر شي څه په بر شي ماتې وخوري
سره بېل بېل مو لښکر شي ماتې وخورې

د (نصيب) سره په جنګ کې برى نه شته
که څوک څومره زورور شي ماتې وخوري
چې په زړونو کې په زور او سېده غواړي
که اورنګ که سکندر شي ماتې وخوري
مخامخ د سترګو جنګ کې هره ورځې
را نه يار مې مرور شي ماتې وخوري
يو څوک روغ نه دى د مات سپاهي په څېر دى
اوس چې هر يو کارته ورشي ماتې وخوري
ګهيځ کلک دى خو د غم کاوا که غرو ته
که پخپله لکه غر شي ماتې وخوري

غزل

په تهمتونو رنګ جامې درسره ښې ښکارې
له کلي مه ځه ! دا کوڅې درسره ښې ښکارې

اوس مې ربښې ربښي ګرېوانه پورې څله خاندې؟
تا راته ويل چې زولنې درسره ښې ښکارې
سره لوپټه، سره اننګي او تکې سرې شونډې
بس ګرځوه يې دا لمبې درسره ښې ښکارې
سپرليه ! شين څادر په منډه منډه مه ټولوه
زمونږه غرونه او درې درسره ښې ښکارې

ګهيځه ! پام د مېخانې دروازه ببرته نه کړې
دا ځونډې داره شنې تسبې درسره ښې ښکارې

غزل

غږ مې د زړه د درزېدو نه شته دی
نه شته دی نیت دې د راتلو نه شته دی

د پشکال تبې دې تبرې کړلې
ځکه دې سره د اننګو نه شته دی
نه دې خال ایښی نه دې سترګې تورې
لکه چې وس دې د رنجو نه شته دی
په خپل ماحول او مالت کې مړه ده
هېڅوک خواخوږی د پښتو نه شته دی

چې دې چارګل له پوزې وغورځوي
اوس هغه زور مې د برېتو نه شته دی

غزل

اروانښاد طاهر فرهاد ته !

لاړې کنړونه دې بې خونده کړل
مړه دې کړو ختونه دې بې خونده کړل

دا دې څه په نیمه لار کې پرېښودو
پاتې مزلونه دې بې خونده کړل
خپل وړوکی (ستوری) دې بې سیوري که
خپل ګلونه ورونه دې بې خونده کړل
زیړ مازیګري دې تول بې شوره کړل
شنه شنه سحرونه دې بې خونده کړل

پېغلـــې نـــه اوبـــه وړي نـــه ټپـــې وايـــي
راشـــه ! ګودرونـــه دې بـــې خونـــده کـــړل
تـــه کـــه يـــې فرهـــاده ! زاره چـــاودی کـــړې
دا مغـــروره غرونـــه دې بـــې خونـــده کـــړل

موســک نـــه شـــو ګهيځـــه د فرهـــاد غونـــدې
وران دې کـــړل لفظونـــه دې بـــې خونـــده کـــړل

ياد

د اند په تال کې

زه چې ماشوم وم هدیره مې په جنډو پېژنده
د ګودر غاړه مې په سرو شنو لوپټو پېژنده

چې د پرې ښځې به یو ځای کوم ځای راټولې شولې
ما به مې مور پکې په اوښکو او سلګو پېژنده
چاودلې شونډې او زړې څیرې جامې په غاړه
هره افغانه مې په داغه علامو پېژنده

چې به د چم د جینکو سره په لار تېرېدې
منې چې ما به دې شرنګا د شنو بنګړو پېژنده

سپوږمۍ

له تندي وسوه له مستۍ ولوېده
د ګل له څانګې نه غوټۍ ولوېده

مونږه خواران خو يې له ژونده خلاص کړو
ښه شوه چې دا هم له بلۍ ولوېده
د کوم ښکاري له سترګو وو برېده
له ګړنګونو نه هوسۍ ولوېده
تا ويل رڼا ده څوک مې و نه ګوري
اوس خو تياره شوله سپوږمۍ ولوېده

لا يې ښو کې زړونه څوړند ښکاري
چا ويل له زوره لېونۍ ولوېده

یوې ملنګې ته !

اوښکو سلګو دې ځورولی یمه
جړو ویښتو دې ځورولی یمه

دا ته د کوم مالت د کوم کلي یې؟
هر ځل لیدو دې ځورولی یمه
د نګه چیناره د ګودر ښاپسته
را پرېوتو دې ځورولی یمه
کاشکي چې پخپله وی نو بد به نه وی
تل په پردو دې ځورولی یمه

د غریبۍ د بې وسۍ اختره !
هر کال راتلو دې ځورولی یمه

غزل

کومې لیلی ته سر په غېږ کې خپل مجنون ایښی دی؟
خو چا په تیږه ایښی چا په خپل زنګون ایښی دی

کلونه وشول نه یې درد ورک شو ، نه نورې نښې
دا سې ژور داغ دې په زړه راته بېلتون ایښی دی
هر یو مین ورته د ورک نظر په لټه ګوري
دا ستا په سترګو کې د ټول عالم سکون ایښی دی
دا خو منو چې تل پرې نورو اچولي خېټې
دا به منې ! چې سر پرې ټول عمر پښتون ایښی
دی

چرته سرې دي که تودې راټولې کړې يې دي
بيا يې ګهيځ غريب ته نوم پرې د ژوندون ايښی دی

غزل

د کمین صاحب د یوه غزل په لاره

زه به ډېر ږدم ته به کم راسره ږدې
خو په سر به د غه غم راسره ږدې

د وطن په دې زخمي زړګي به
زه پټې او ته ملهم راسره ږدې
د پردیو له لاسونو نه به یې ساتو
یاره ! سر به په دې چم راسره ږدې
چې پره کې راغلې اوس به انکار نه کړې
سپینه خوله به په چلم راسره ږدې
د کمین په خړ مزار باندې جانانه
څو ګلونه به ته هم راسره ږدې

زمونږ غرونه

زمونږ غرونه د تکبیر په نارو دنګ دي
هر بري کې مو همدا مورچې د جنګ دي

(غر) او (تندر) د داړو نومونه نه دي
دا نومونه د قامونو د غورځنګ دي
عجب غرونه دي خپل کلک په غیږ کې نیسي
خو پردي یې تل لوېدلي له ګړنګ دي
د تکبیر هره ناره یکې پژواک کړي
دا چاپېر غرونه مو ټول ولاړ په ننګ دي
لیونی یې کړمه غرونو ما دروا خلئ
په ما خلک د دي چم او ګاونډ تنګ دي
ته سپین ږیرى شوې ګهیځه ستا همزولي
لا تر اوسه د اومه وړکو په منګ دي

غزل

سعيد زابلي ته

غمونـه راغلـه ورتـه يـاره چـې تـا کـډه وکـړه
زمـا د زړه لـه رنګـه ښـاره چـې تـا کـډه وکـړه

تـورو تيـارو کـې مـو بيـا يـو بـل سـره ونـه ليـده
زمـوږ لـه چـم ځنـې سـهاره چـې تـا کـډه وکـړه
درده ! په بل زړه کې به داسې ځای څوک کله درکړي
زمـا د خـوږ زړه لـه پرهـاره چـې تـا کـډه وکـړه
بيا نه راټول شو نه مو شپې په شوګيرو رڼې کړې
بـس لـه دې ښـکلي ننګرهـاره چـې تـا کـډه وکـړه

ګهيځه ! نـه شـته پـرې د تـورو خـاورو غرونـه جوړ
دي
د چـا د دوه سـترګو لپـاره چـې تـا کـډه وکـړه

يو لاروي ته

غريب لـه پښـو لوېدلی سترړی دی د تلـو نـه دی
يـو څـو شـېبې بـه وي خـو ډېـر د تمېـدو نـه دی

وخت سره منډو کې کمزوري تل تر پښو لاندې
وي
دا وزرونـــه غـــواړي دا مـــزل د پښـــو نـــه دی
ژوند غورځېده دي، پاڅېده دي او اخر مرګ دی
پـــه د غـــو لارو تـــګ د ســـترو لاروو نـــه دی
دومره سخت نه دی لکه مونږه چې سخت کړی دی ژوند(۱)
ژونـد د هوښـيارو کـار دی ژونـد د لېونـو نـه دی

چې لېونی شي سړی ځان يې نه وي درد يې نه وي
چې درد و نه لري سړی شمار په ژوندو نه دی
لکه ګل و غوړېږي ببرته پانې پانې توی شي
دا د څو ورځو ژوند دی دا د زمانو نه دی

د ګهيځ خوښ دی خو دا تور سکنی ماښام يې پکې
دا سې جانان دی چې يې هېڅ د هېرېدو نه دی

---

(١) دغه خبره ما له درانه استاد محمد اصف صميم صاحب نه ډېره اورېدلې.

ځنګل

داسې نه وي چې د چا په زړه وربېږې
د خوښۍ شېبه يې وروسته، وروسته کېږې
ايرې نه دي لا سکروټې دي بلېږي
باده ! لاره ترېنه واړوه سوځېږې
زړه مې لوی ؤ خو اوس لويه هديره ده
ما به وړی وی خو نه پکې ځائېږي
شمې ستا د لمبه ژوند مانا به څه وي؟
څوک ستې کړې، چاته ځان سېزې بلېږې
د هوس جنګ دې د کلي منځته راغی
څښوره ځوانه ! ځې که پاتې کېږې

دا ځنګل دی دا د هرې بلا کور دی
د ګهيځ ((ارمانه ! چرته يې ورکېږې))

یاد

چې نوم دې یاد شي نو هغه شېبه ارمان وي یاره
زمونږ محفل باندې خو ستا د یاد باران وي یاره

څه زورور یې د ژوند پانه اړوې په بله
د ژوند د پاڼې اړول خو بلا ګران وي یاره
لړې سیلۍ او توپانونه خو ونه لګېده؟
راځه ! راځه ! پخواني پلونه به دې وران وي یاره
مونږه به ځو خو قافلې به جوړوو او ځو به
دا لېوني پرېږده چې ځان ځانله روان وي یاره

کهیځه ! اوس نو د جرګو خبره پاتې نده
ګټه دې ستا وي او زمونږه دې تاوان وي یاره

غـزل

چـې يـې لـه کبـره پـه سـرونو پښـې کېښــودلې
دې بـې غېرتــو همــاغو تــه سـجدې کېښــودلې

هغـه مُغُـل چـې ايمـل خانـه تـا تـرې زړه ويـستی ؤ
اوس دې لمســيو ورتــه جګـې شـملې کېښــودلې
مـونږ ډېـرې دښـتې او مېـرې لـه پښـو وايسـتلې
تــا پــه دې لنــډه لاره خــومره دمــې کېښــودلې
بــره پــه غــره کــې د نښــترو ژړا غلــې شــوله
لکــه، چــې نــورې ســوداګرو ارې کېښــودلې

ګهيځـه ! اوس نـو مـرور جانـان تـه څـه ووايـم؟
نـه رښـتيا کېږي تـا خـو ډېـرې وعـدې کېښـودلې

غرور

په نیمکښه تمبو ولاړې
سترګې دې سرې دي ولې ژاړې؟

شونډې دې وچې زلفې جاړې
په سر ټیکرى دې تراړې، تراړې
کچکول را ښکته که له غاړې
لټوې ځله پسې شاړې
که په رښتیا ترې ځان رانغاړې؟
دا ورته وایم که ته یې غواړې؟

که خداى مې ته وې رانه لاړې
که خداى مې بل وي، تانه ښه به مې ساتینه

حیات الله کهیځ www.samsoor.com د سپوږمۍ شپه

وراني مېني

هسې په خوله وايم چې ښه يم
لکه غنم چاودلی زړه يم

زرې، زرې دانه يم
ورکه تڼۍ د ګرېوانه يم
په ځان پوهېږم نه، چې څه يم
په لار ځنګېږمه ويده يم
خپه د خپل زړه په کاله يم
دېره په ورانه کنډواله يم

کله به يم، کله به نه يم
زما په ورانو مېنو، مه ګرځه مينه

ارمان

چې څومره بد شو هومره ډېر شو
ژوندون مې زهر شو، ګنډېر شو

زړه مې په څو لومو کې ګېر شو
د بېرته تلو نوم ترېنه هېر شو
د غم د غرونو لاندې زېر شو
دا هم ګهیځه! ستا په څېر شو

عمر عبث را باندې تېر شو
لکه ربدی په بیابانو ورژېدمه

غزل

یو دې غم دی، بل دې یاد ناکاري ده
د بېلتون را لوتی باد ناکاري ده
د خوښیو شېبې چا ته یادې نه دي
له مودو مو پر هېواد ناکاري ده
ها ! چې نور ترې ناکاره دا کارۇ
په هغه اسلام اباد ناکاري ده
ځنورو زلمو ! بیا درته په تمه
لوړې څوکې د شمشاد ناکاري ده
د کونړ د غرونو هغه ښکلا نشته
ترېنه تللی دی ((فرهاد)) ناکاري ده

د کهیځ غزل لوکی ستا له وربله
ستا له لورې ورته داد ناکاري ده

د ټپي ورو ستۍ خبرې

اخ !
د ټپونو شمار مې پر بېږده
ما کم نصیبه توره ماته راوړه
لینده په لاره کوم شهید نه واخله
سینه کې بند غشي مې اوباسه
او ،
جنګ ته لاړ شه.. !

غزل

اوس مې خپګان په لېونو راغی
لاړل باران په لېونو راغی

چې نه د ښار شو، نه د خړو دښتو
دا څه دوران په لېونو راغی؟
د مېخانې وره کې يې شيخ وليده
ځکه لړزان په لېونو راغی
بيا ترېنه جوړ لوپټه باد وړې ده
بيا يې ګومان په لېونو راغی
د بوړبکيو پر پلونو لاړ چې نه شو
ګوره ! توپان په لېونو راغی

ګهيځه ! چا ورته ازار کړی دی
څېرې ګرېوان په لېونو راغی

غــزل

لــه ســپیره بختــه بــې کلــي بــې کالــه دي
څوک په خړو د ښتو مېشت دي، څوک پـه غـره دي

څــه وېــدې، وېــدي شــپېږ دي خاموشــي ده
دغـــه نښـــې د موســـم د بدلانـــه دي
نيمــه شــپه شــوه دا پــه کــوم فکــر کــې تللــي؟
لا تــر اوســه ناســت دي ســر پــه زنګانــه دي
د تـــاريخ زاړه بابونـــه چـــې راســـپړي
ښـــې د بـــل دي او کيســـې د پښـــتانه دي
د ســپوږمۍ پــه دې زېښــلې تتــه شــپه کــې
دا خالونـــه دې د ســـتورو نـــه رانـــه دي

پــه نــري بــاد ســره هــم ريــږي ګهيځــه
دې بـــاغ ګلونـــه هســـې پـــه بانـــه دي

حيات الله کهيځ www.samsoor.com د سپوږمۍ شپه

انسان ته !

کــه وروردې نــه وی، نــو تربــور بــه نــه ؤ
کــه تربــور نــه وی، تربګنــي بــه نــه وه

کــه تربګنــي نــه وی، جګــړې بــه نــه وی
کــه جګــړې نــه وی، دښــمني بــه نــه وه
کــه دښــمني نــه وی د ځمکــې پــر مــخ
داســې د وینــو ارزانــي بــه نــه وه

ښــکاره خــو داســې، نــور خــدای پــوهېږي؟
کــه دا تــول نــه وی زنــدګي بــه نــه وه

حیات الله کهیځ www.samsoor.com د سپوږمۍ شپه

غـزل

چـې وي ولاړ تېـره تېـره سـتنې بانـه ترمنځـه
دا نظرونـه خـو بـه خـود وي دا سـې مـړه ترمنځـه
نه اوس په مړو شمېر يو او نه هم په ژوند يو حساب
هسـې کړېـږو د مرګـي او ژوندانـه ترمنځـه
راځـه تـه هغـه کلی پرېـږده، زه بـه دغـه پرېـږدم
د بېلتانـه ښـامار بـه پـاتې شـي ويـده ترمنځـه
د ورځ او شپې بېلتون ته ګوره، څومره درد ؤ په کې
چـې بېلېـدې سـره نـو لمـر يـې ډوبېـده ترمنځـه
لکـه خـزان ونـې بربنـډې کـه سـپرلی يـې پټـې
دغـه تـو پير دی ددې دور او هغـه ترمنځـه

لاندې ګهيځ فکر کې ډوب بره سپوږمۍ حېرانه
ستورې تمامه شپه اسمان کې څغلېده ترمنځه

غـزل

لکــه تــور ښــامار خــوړلي ورتــه ناســت يــو
پاړوګــان مــو رابللــي ورتــه ناســت يــو

د مرګــي خــو څــه نېټــه مالومــه نــده
چې مــونږ داســې لاس تړلــي ورتــه ناســت يــو
ددې ګـــډو وډو لارو حـــال بـــه راوړي
اوس بـه راشــي وختــي تللــي ورتــه ناســت يــو
نــور يــې پــل اولاره دواړه رانــه ورک دي
يــادوو د نيکــو خلــي ورتــه ناســت يــو

چېــرې لاړې مســافره يــاره ! څــه شــوې؟
راشــه ! مــونږه دې تړلــي ور تــه ناســت يــو

غـزل

څـه چـې ښـکلا وه هغـه ټولـه الله ګـل تـه ورکـړه
بیـا یـې د ګـل د صـفت ژبـه تـور بلبـل تـه ورکـړه

دا هــم یــو راز د جنــت او د دوزخ ترمنځــه
چې غم یې یو ته او خوښي یې ټولـه بل تـه ورکـړه
ګــوره پښــتونه د نیکـه پـوزه دې غوڅـه کړلـه
چـې د غیـرت نښـه دې بې پـروا مُغُـل تـه ورکـړه
ځوک لېونو تـه نـه ورکـړ څه او نـه غـواړي ترېنـه
لاړې رسـوا شـوې چـې اومـه خولـه دې پاګـل تـه
ورکـــــــــــــــــــــــــــــــــړه

لـړه را ووځـه ! چـې لـړه بـې خـوبي خـوره شـي
بیـا لیـوني کـه مـین بیـا یـو ځنـډ وربـل تـه ورکـړه

تصـور

نـه يـې لونـګ پرېښـوده، نـه يـې کشـمالي پـه لاره
دې لاروي ځــان پســې وشـــيندل اغـــزي پـــه لاره

دا بـــه راګرځـــي ســـبا ، دا بـــه لـــه لمنـــې نيســـي
دا خو (دستور) دی چې ځوک ځي بېرته راځي په لاره
لېونۍ ! ولې بې وسي شوه، کـه مستي دې لاړه؟
اوس دې شرنګېږي نه په لېچو کې بنګړي پـه لاره
وړۍ وړۍ کړې د بېلتون غرونه چې باد يې يوسي
چــې اوړو نـــه د (نواپـاس) او (ځځـوبي) پــه لاره

چـې پـه مـزل ګـهيځـه سـتړی شم لـه پښـو پرېـوځم
سـتا تصـور مـې بيـا لـه ځانـه سـره وړي پـه لاره

د موروړځ

لکه د تورې بوړې خړه غونډۍ
نیمه راړنګه نیمه ګرد ، د اسمان
لکه د دنګو ګړنګونو څېړۍ
له خپله زوره پر ملا نیمه ماته
داسې زمونږه د زلمیو مېندې
پر ملا ، راماتې شوې راونړېدې...

مزدوران

موږ يې د ډېرو ککريو په تاوان ونيسو
مشر يې بايلي له دښمنه چې ميدان ونيسو

توري لمبې پرې ګرځېدلي، ځمکه سوې سوې
سوال د سپرلي وکړو، که مخه د خزان ونيسو
د تورو وريځو مخه اوړي د انسان له نيته
په ګلۍ واوړي چې په فال يې د باران ونيسو

د خان مانۍ ګهيځه ونړېده، عرض يې وکړ
قاضي ډاډ ورکړ چې په توربه يې مزدران ونيسو

غزل

دا په ما څه اثر کېږده، تا چې مې نوم اخيستـه
زړه مې بې واره درزېږده، تا چې مې نوم اخيستـه

هغوی به ويل چې دې ملنګ سره دې څه رشته ده؟
خلکو به يو بل کاته، تا چې مې نوم اخيستـه
ما خو ليده د غماز رنګ له مخه الوتلو
لکه د پاڼې رپېده، تا چې مې نوم اخيستـه
ستا په سرو شونډو چې راځي لفظونه وسوځېږي
دا به هم دغسې کېږده، تا چې مې نوم اخيستـه

د ملنګانو کرامت خو به منې کهيځه!
غزل دې ځنګه لګېږده، تا چې مې نوم اخيستـه

منـنـه

خدایه ! مننه، چې زمونږ په للمه ځمکه
څو ورځې وشوې چې باران وريږي
کليوال خلک د زړه سوي وړ دي
د کوکنار ګل ښکلا ترې ولوټل شوه
اوس يې غنم د باران ډېر ترږي وو

***

خاونده دا ددې وروستۍ زمانې
د يوه داسې دور ورځې دي چې:
ستا څو سرکشه بندګانو زمونږ
پر سر د کبر بل اسمان جوړ کړی
او هره ورځ ترې پر مونږ
د اور غونډارې اورې ...

تور ځنګل

ته اوس له مانه ډېره لرې، لرې لاړه شه ځه !
ما په دې تور ځنګل کې ځانله پرېږده
ته به پوهېږې د نړۍ ځنګل کې اوربل دی
هسې نه تا هم د دې اور د لمبو تاو ووهي
ته، رانه ځه !
په دې ځنګل کې ما یوازې پرېږده
ته، چې له ما سره یې، زه په یو بل اور سوځم
ځکه، چې ته زمونږ له نسله نه یې
مونږ د دې تور ځنګل بچي یو
او... ته ! !
د هسکو، هسکو اسمانو فرښته
ځه ! کنه، لاړه شه ته

ځنګل کې اوربل دی
او دا لوی پېغور دی ماته
چې زه او ته ددې ځنګل د ځناورو
په تماشه ولاړ یو
هسې نه، بیا زړه خبره در په یاد نه شي
ځکه،
ځمکه اوس هاغسې ده
تک تور ځنګل دی
او انسان لکه وحشي ځناور
دیو اوبل په وینو ژوند تېروي
څه کنه، څه ! د شنه اسمان فرښتې
تانه به بیا ، نافرماني وشي
اوبیا به ووایې چې:
((ما درته نه ویل، چې دوی به ځمکه په وینو
تکه سره کړي))

غـزل

بـــاد د غيـــرو د کوځـــو راپانـــدې لګـــي
لکـــه ښـــه ســـپېره، بـــرو راپانـــدې لګـــي

زمـــونږ هـــم د ګرېوانـــه تنـــې ځنګېـــږي
رنـــګ چـــې ښـــه د لېونـــو راپانـــدې لګـــي
هـــر ســـحر چـــې د خپـــل ښـــار کوڅـــو کـــې ګـــرځم
پـــه کـــې بـــوی د ســـپېلنو راپانـــدې لګـــي
لکـــه نـــن مـــې د ادم حجـــره کـــې شـــپه وي
نـــری شـــور دې د بنګـــړو راپانـــدې لګـــي

زه ګهيـــځ بـــه دې شـــپې تـــوره ســـينه ســـپړم
کـــه دې څـــوکې د کمڅـــو راپانـــدې لګـــي

ملنګان

وایې ما مینه کړې نوره هېڅ ګناه مې نشته
څوک لېونی راته شلېدلی ګرېوان خوب کې راځي

د زړه پرهره درد ونه کړې چې راویښ مې نه کړې
نن مې یاد کړی خامخا به جانان خوب کې راځي

په کومه ورځ چې یې د ښار کوڅو کې وګورمه
په هغه شپه راته بیا ټول ملنګان خوب کې راځي

جومات او بتخانه

دا به دوزخ ته ځي خو ته به شېخه چيرته وايه !
ته په جومات کې زوړ شوې دا په بت خانه کې زوړ شو

په تش ورتلو به دې نوم وشي خو ثواب دې نه شي
که دا سې وي نو بيا خو لات هم په کعبه کې زوړ شو

دې ستا غمونويې د سر وينښتو کې سپن پېدا کړه
جانانه ستا ګهيځ خو ستا په يارانه کې زوړ شو

د غرو لمنې

دلته چې ولوېدې نو ولوېدلې
دلته څوک لاس د سړي نه رانيسي
زموږ د غرونو خو لمنې لوى دي
دوى پکې هسې سپرلي نه رانيسي

نوم

چې يې کاته او لوسته دواړه ګران وي
دا لږ ګردونه پرې پرېوتي ښه دي
چې په مانا يې سړى نه پوهېږي
د نوم مې څو ټکي الوتي ښه دي

څلوريزه

زه پرې خواري کوم خو نه اوړي
دا عادتونه به په څه اوړي؟
د لېونۍ جينۍ خويونه کوي
سپوږمۍ روانه ده په غره اوړي

سپرلی

څهو کې دې ګل ښه دی په دښتو پسرلی ښه دی
يار دې چې دا دی څنګه همدا سې لېونی ښه دی
دا د پخوانو خلکو خبرې مرغلرې دي
څه ښه يې ويلي دي، يو خدای ښه دی يو ځای ښه دی

درې ټکي

ستا له غېږې چې لوېدلی یمه خوار یم
لا روان یم لا د ورک منزل په لار یم
چې دې غېږ کې وم سپېڅلی جنتي وم
چې په ځمکه مې پل ایښی ګناهګار یم
(م) مې مینه (و) وجود او (ر) مې روح دی
ستا د نوم له درې دغو ټکو ځار یم

لېونی

دې لېونی د شهید یار په مزار څه کړلي
ورته په لپو کې اوبه هره غرمه څښوي

تراو

چې په وره کاله مې راشي
که ډېر بد وي ښه مې راشي
چې ته نه يې زړه مې نه وي
چې ته راشې زړه مې راشي

مرګ

زمونږ ښېرې او دعاګانې په چا نه لګېږي
په تا چې ولګېدې چا به پرې امين کړی وي
زما په مرګ کې د جانان او رقيب دواړو لاس دی
هغه به دروغ ويلې وي ده به پرې يقين کړی وي

څلوریزه

پرون چې لېونی، تال خلاصوو غلي يې وويل
تر بل اختره پورې دې چيناره په خدای سپارم
په نیمه لار مې تل لکه ماشوم پرېږدې په چغو
یو ورځ دې هم و نه ویل چې دې یاره په خدای سپارم

څلوریزه

مخ را سره شي دښمن له جنګه بېرته وتښتي
وو بربېږي تش د ډول له ډنګه بېرته وتښتي
خیر د دیدن راوړي یار سیلۍ غوندې په منډه وي
بس لکه ماشوم چې له ملنګه بېرته وتښتي

مــزار

د ازمون صېب د يوه غزل پر پله

چې ځې ځـان سـره وايـه استـغفار پـه دغـه لاره
تېـر شــوي ډېـر جانانــه ګناهګــار پــه دغــه لاره
په ښه بد چې پوه شوی يم د توري شپې مزل دی
را و نــه خـوت پـر مـا لمـر د سـهار پـه دغـه لاره
لـه لـرې لاس اوچـت کـه زړه کـې ووايـه جانانـه !
چــې دی مــې د ګهـيځ اشــنا مـزار پــه دغــه لاره

مـلنګ

اوس لـه زيارتـه د شـپې بـاد د ربـاب غـږ نـه راوړي
کــوم زورور غــم بــه وي وړي لــه ملنګـه مســتي

ګورګورې

وخت به راشي د سپين غره سيل ته به لاړ شو
صبر وکړه لا ګورګورې پخې نه دي
يوه نيمه پکې شي د کاڼي کربه
که نه دومره دې خبرې پخې نه دي

يادګار

لا پرې اوس هم ستا د ګوتو يادګار شته دی
لا لوېدلی نه دی ياره چينار شته دی
وخت ناوخت خو ورته لاس په دعا جګ کړم
دا هم ښه ده چې دې ګرانه مزار شته دی

قاتل

په وینو سور و ما ویل بیا یې کوم غریب وژلی
موسکی موسکی شو، ویلې نه ما ترې توبه ایستلې
چې تږی تږی وم ساقي نو وار دې نه راکاوه
اوس راته مه نیسه پیاله ما ترې توبه ایستلې

د جګړې شپه

لکه په غره کې تنکۍ څانګې د نښترو پاتې
داسې سرونه له تنو شه د لوګرو پاتې
بېګا له ډزو وروسته څه نرۍ ژړا راتلله
وه پورې ډاګ کې څوک ماشوم له مسافرو پاتې

ګیله

زه دومره سترې یاره نه وم خو تا پرېښودمه
د ژوند په لار درسره ښه وم خو تا پرېښودمه
ګهیځ، ګهیځ ناري دې نه دي کړي دروغ مه وایه
زه درته ویښ ترلمر خاته وم خو تا پرېښودمه

د ېره

ټول عمر رانه ورک وي یوې شپې ته خپله راشي
له یاره چې خپه شي زړه سینې ته خپله راشي
ستار منګی راواخلئ یو څو سوې ټپې وکړئ
د کلي مست زلمي به بیا د ېرې ته خپله راشي
دا تور ټوپک که مات او له بدرنګ ښکاري که خلاص شو
نو تږې، تږې زرکې به چینې ته خپله راشي

لاره

اغزي اغزي ده، بيديا ده لاره
په شاړو ځمکو، مو بيا ده لاره
چې راخطا شي، نو ښار ته راشي
له لېونو نه، خطا ده لاره

پوښتنه

څه وکړمه څنګه ياره ! درشمه؟
رو ښيه چې نور له ښاره درشمه
مانه خو دي پل بادونو وړی دی
تا پسې په کومه لاره درشمه؟

ثلوریزه

زړه د ننه دی په زړه دې څه باور دی
چې د غوښې که د تورو کاڼو غر دې
پر سر واورې په لمنو کې ګلونه
تورو غرو باندې د پاک الله نظر دی

ثلوریزه

کله سېلابونه، کله نه باور پرې نشته دی
ژوند لکه زمونږ د رود اوبه، باور پرې نشته دی
ښه يې ټوله شپه ګهيځه ښکلي مخ ته وګوره
بيا سپينه سپوږمۍ پر بام خاته، باور پرې نشته دی

ځلوريزه

هر يو غر يې د اسمان لمنې نيسي
خو زمري ترينه جنګونو تري تم کړه
چې ناره به يې د غره له سره وکړه
هغه خلک يې په دې غرونو کې کم کړه

وطن

د خوشال که هر قدم په خلکو زباد دی
ايمل خان لا هم په زړونو کې دی ياد دی
د وطن هره دره مې شېرينۍ ده
د وطن په هر يو غره کې مې فرهاد دی

سره غرمه

تا سره به د بڼه وروسته ستا په زړه کې څوک اوسي؟
هره خوا چوپتیا، چوپتیا ځانله غره کې څوک اوسي
یا د چا ملنګ به وي؟ یا څوک لېونی د چا؟
نور نو په دې سره غرمه د کلي وره کې څوک اوسي

نصیب

داسې وخت داسې شپې، یوه شپه به وي
چې زه هم یمه او زړه مې راسره وي
په رڼا باندې رانغلې لېونیه
چې راځې راځې، نو تکه توره شپه وي

فرهاد ته

د غـــزل چينـــې دې دومـــره خـــوا رۀ راکـــړه
ګناهګـــار شـــومه زمـــزم دې رانـــه هېـــر کـــه
وختـــه ! ســـتا د منـــډو پـــل مـــې لانـــدې نـــه کـــه
خپـــل ميـــده، ميـــده قـــدم دې رانـــه هېـــر کـــه

سکروټه

پـــاس آســـمان تـــه لـــه ختلـــو لمبـــو ښـــه ده
چـــې يـــوه ســـکروټه پـــاتې شـــي ايـــرو کـــې
د ســـرو انجونـــو لـــه ګـــودره پـــه ځنـــګ لاړې

کونړيــــه ! زور دې نشـــــته پــــه خپـــو کــــې

ژوند

په دې کوڅه کې مې ږومبى ږومبى قدم ايښى دى
اوس يې د يوال نيسم روان يمه چې ونه لوېږم

❁❁

لويه د ښته ده که پښې پکې وانخلي
په دې سترې لاروي خو به ماښام شي

❁❁

ځــه، ځــه ! ســتا د لاســنیوي اړتیــا مــې نشــته
خلــک غرونــو بانــدې اوړي چــې ناکــام شــي

د انقلاب شاعري

ټولـــــه انتخـــاب شـــاعري کمـــه ده
وي بـــه يـــو کتـــاب شـــاعري کمـــه ده
هـــره شـــيبه پيښـــې خـــو تـــا نـــه لېـــدې
ســـتا د انقـــلاب شـــاعري کمـــه ده

پوښتنه

زه چې دا هر ميدان بايلم پـه دې پـوهېږې، ولـې؟
راســره ســتا د دعاګــانو تــورې،زغرې نشــته
مونږه اوس ورک يو ، مونږه هيڅ رو او ګودر نلرو
مـونږ سـره اوس د باباګـانو تـورې، زغـرې نشـته

څلوریزه

بیا دې سرې جامې په غاړه کړي دي
دا دې څه لمبې په غاړه کړي دي
ته به د دوزخ په لاره تللی یې
مونږه یې دمې په غاړه کړې دي

❀❀❀

چې دې دانه، دانه شیندلم خدایه!
بیا به دې نه راټوکولم خدایه!
اوس په دې سره ځمکه لمبې وهمه
چرته لاسونه، چرته پښې وهمه

مشوره

د لېونو هغه داب پاتې نه دی
ګرېوان راټول که، ملنګي شروع که
رباب پیدا که نور یې خوند ونه که
پتری کچکول که، ملنګي شروع که

درد

څرېکي یې د برې وي، سندره یې یوه نیمه شي
زړګی مې درد کوي له تا پسې چې شپه نیمه شي
وه زوروره باده ! دغه یې وروستۍ نښه ده
خاورې یې مه بادوه، خیر دی که جنډه نیمه شي

ملنګ جان ته

خدا يزده، چرته به روان ؤ، خو دې کلي ته راستون شو
يو ملنګ ؤ، شاه جهان ؤ، ديره کور کې د پښتون شو

وې خبــرې يــې سنــدرې
د چينـــــو هســــې ژورې
د خپل تن جامې يې زغرې
دا قـا مــونه يــې لښــکرې
په قامونو باندې ګران ؤ، لا پرې ګران دا افلاطون شــو

دا دنګ غرونه يې وو ورونه
دا درې يې ســکه خـو ېنـدې
چې به چا بد کړل نيــتونه
بورولــې يې پرې ميــندې
دا وطن يې روح او ځان ؤ، پکې خاورې يې ژوندون
شـــو

هغـــه زړه بـانـدې زخــمـي ؤ
رغېـــده نـــه، کـــړېـــده بـــه
یو وجود چې په منځ دوه شي
نـو ضـــرور ده ځـــورېـده بـــه
دې بېلتون بېلتون باندې پرېشان ؤ، مړ له غمه د بېلتون شو

مینـــه داســـې وي ګـهــیځـه !
چې ملنګ په کې ملنــګ شو
اوس په زړونــو کې اوسـېــږي
دا په خلکـــو یـــې قلنګ شـــو
لاړه خیرې یې ګرېوان ؤ، دیار مینه کې مجنـون شـــو

مخه ښه

په مخه ښه کې دې وروستۍ خبره دا وکړله
چې ځه په مخه دې ښه، ژوند دې ډېر شه
تا ته به ښه وه تا دعا وکړله
خو دې د مرګ ناره په ما وکړله
اوس ورخطا يم که قبوله شي، نو ! !
راته را پيښ کړاو به لا اوږد شي